

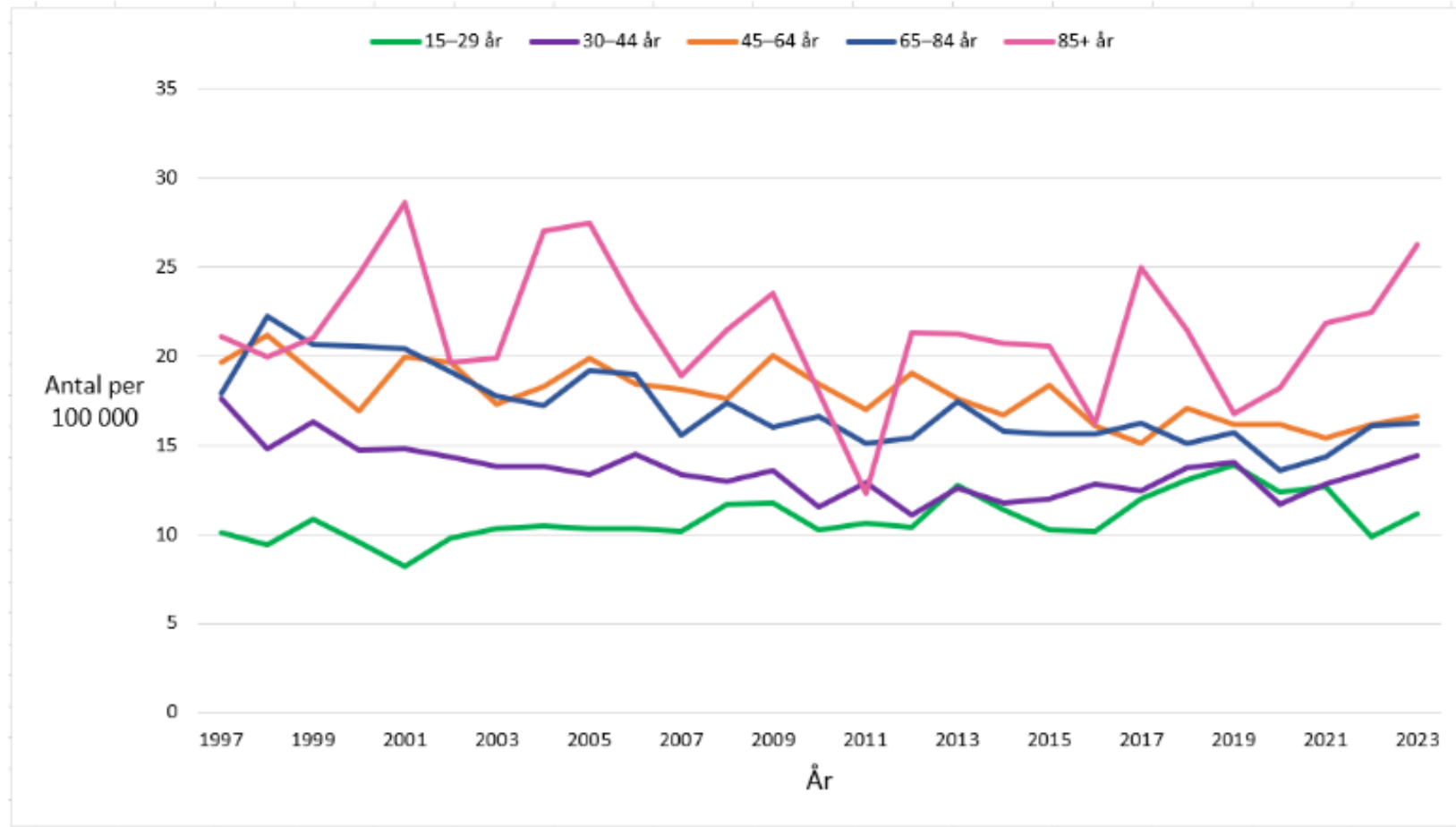
Överlämning av Suicidanalysutredningen: Livsviktigt lärande – fler vägar till kunskap för att förebygga suicid (SOU 2024:66)

Socialminister Jakob Forssmed
Särskild utredare Emma Henriksson

Pressträff den 1 oktober 2024



Antal suicid per 100 000 invånare mellan 1997–2023



Källa: Socialstyrelsen, Dödsorsaksregistret

Psykisk hälsa och suicidprevention är hela samhällets angelägenhet

- Det suicidpreventiva arbetet behöver intensifieras av många olika samhällsaktörer
- Förståelsen av bakomliggande faktorer till suicid och lärande i berörda verksamheter behöver öka
- Samarbete mellan aktörer på lokal, regional och nationell nivå behöver stärkas
- Det suicidförebyggande arbetet behöver bedrivas på bred front



Regeringens satsningar inom området

- Satsning på kommuners och regioners arbete med psykisk hälsa, suicidprevention och en god vård och omsorg
- Nationell samordnare för ett samlat suicidpreventivt arbete
- Stödlinje som erbjuder professionell hjälp vid psykisk ohälsa och suicidalitet (samt anhöriga och närstående)
- Ny nationell strategi för psykisk hälsa och suicidprevention
- Satsningar på ökad tillgänglighet till BUP



Utredarens uppdrag

- Kartläggning och analys av:
 - vilket ansvar olika samhällsaktörer har
 - vilka insatser/åtgärder som vidtas efter att en person har avlidit till följd av suicid
 - hur ett nationellt ansvar för breda suicidanalyser efter suicid kan utformas för att komma fram till vad som har hänt och upptäcka brister i samhällets skyddsnät
 - regelverken för hälso- och sjukvårdens patientsäkerhetsarbete och för socialtjänstens kvalitetsarbete som rör suicid/suicidförsök och om det finns behov att förändra dessa för att utveckla det suicidförebyggande arbetet
- Lämna författningsförslag om det bedöms nödvändigt



Livsviktigt lärande – fler vägar till kunskap för att förebygga suicid

Betänkande av Suicidanalysutredningen



Uppdragets delar

- Kartlägga och analysera vilket ansvar olika samhällsaktörer har och vilka insatser och åtgärder som vidtas efter att en person avlidit till följd av suicid
- Analysera och föreslå hur ett nationellt ansvar för breda utredningar efter suicid kan utformas
- Analysera regelverken för hälso- och sjukvårdens patientsäkerhetsarbete och för socialtjänstens kvalitetsarbete som rör suicid och suicidförsök och om det finns behov av att förändra dessa
- Kartlägga och analysera stödet till de som blir efterlevande vid suicid

Tre förslag

- ✓ En nationell utredningsfunktion som ska bidra till samhällets lärande om suicid inrättas vid Folkhälsomyndigheten
- ✓ Bättre förutsättningar för lex Maria- och lex Sarah utredningar av suicid och suicidförsök skapas genom större möjligheter att utbyta information, kunskapshöjande uppdrag till Socialstyrelsen och IVO, samt särskild tillsynsinsats
- ✓ En statlig satsning genomförs för att stimulera arbetet med suicidpreventiva analyser på lokal nivå

En nationell utredningsfunktion

- En nationell utredningsfunktion inrättas i form av ett center inom Folkhälsomyndigheten
- Kontinuerlig och systematisk undersökning av vad samhället kan lära av inträffade suicid
- Spridning av kunskap och lärdomar viktig del i arbetet



En nationell utredningsfunktion forts.

- Djupstudier av enskilda fall analyseras tillsammans med befintlig kunskap om suicid
- Alltid utreda när ett barn avlidit i suicid
- I övrigt tematiskt arbetssätt
- Utredningarnas genomförande ska regleras i lag



Bättre förutsättningar för lex Maria och lex Sarah-utredningar

- RMV får underrättelseskyldighet att under vissa förutsättningar informera aktörer inom socialtjänsten, LSS-verksamhet och hälso- och sjukvård om inträffade suicid
- Sekretessbrytande bestämmelse mellan hälso- och sjukvård, LSS-verksamhet respektive socialtjänsten vid utredningar
- Socialstyrelsen får i uppdrag att genomföra kunskapshöjande insatser om utredningar och anmälningar som rör suicid och suicidförsök
- IVO får i uppdrag att regelbundet göra aggregerade analyser av lex Maria- och lex Sarah-anmälningar som avser suicid och suicidförsök
- IVO får i uppdrag att göra en särskild tillsynsinsats



En statlig satsning för att stimulera lokala suicidpreventiva analyser

Folkhälsomyndigheten får i uppdrag att genomföra en satsning för att stödja utvecklingen av suicidpreventiva analyser i lokal samverkan mellan kommunala, regionala och statliga aktörer

Stödet till efterlevande vid suicid behöver utvecklas

- Tillgången till efterlevandestöd skiljer sig åt över landet
- Barns behov av stöd tillgodoses inte alltid
- Stödet skulle behöva vara mer uppsökande, mer uppföljande och mer likvärdigt
- Finns inte i lag specifik skyldighet att erbjuda efterlevandestöd
- Finns flera frågor kring behov, förutsättningar och utformning av efterlevandestöd som kan behöva utredas vidare